

ОБЩИНА МОНТАНА

3400 гр. МОНТАНА, ул. "Извора" № 1, тел: (096) 300400, факс: (096) 588391, e-mail: montana@montana.bg

ДО
ОБЩНСКИ СЪВЕТ
ГР. МОНТАНА

ОТНОСНО: Отчет за дейността на Общински съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационен център, гр. Монтана за 2024 година.

Общински съвет по наркотични вещества /ОбСНВ/ и Превантивно-информационният център /ПИЦ/ към него в гр. Монтана са създадени през 2009 г., като орган за осъществяване на националната и местна политика за ограничаване разпространението и употребата на наркотици, в изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците (2020 – 2024г.) и Плана за действие към нея. Те функционират в съответствие с чл. 15, ал. 1 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите /ЗКНВП/.

Основна задача на ОбСНВ е осъществяване на координация, ефективно взаимодействие и сътрудничество между институциите, НПО, младежки сдружения и медии в усилията им за ограничаване на разпространението и употребата на психоактивни вещества. ОбСНВ разработва, осигурява и координира изпълнението на общинските програми за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества на местно ниво.

Превантивно-информационният център /ПИЦ/ осъществява превантивни дейности и програми на регионално ниво. ПИЦ отговаря за събиране, съхраняване и анализиране на информация от различни институции, работещи по проблема „наркомани“, която е необходима за изготвянето, изпълнението и координирането на общински програми за борба срещу злоупотребата с наркотици.

Главни насоки в работата на ОбСНВ и ПИЦ–Монтана са превантивно-информационна, обучителна и консултативна:

➤ разработване и осъществяване на превантивни дейности и програми сред различни целеви групи;

➤ предлагане на алтернативни форми за осмисляне на свободното време на младите хора, чрез организиране на инициативи в областта на неформалното образование, спорта, изкуството, доброволчеството;

➤ обучения на мултидисциплинарни екипи за превенция на употребата на психоактивни вещества – педагози, психолози, медицински специалисти, социални работници, представители на МКБППМН, ОСИН, ДПС, ОД на МВР и др.;

➤ разработване, издаване и разпространение на превантивни и здравно-образователни материали;

➤ провеждане на информационни кампании;

➤ консултиране на млади хора и родители по въпроси, свързани с наркотиците, информиране относно възможностите за лечение и рехабилитация на зависимости в страната.

Кратко описание на ситуацията на местно ниво

Една от задачите на ОБСНВ е осигуряване на адекватна информация относно ситуацията с употребата на наркотични вещества на територията на област Монтана, с оглед по-прецизното планиране и осъществяване на превантивни дейности. Ежегодно ОБСНВ подготвя и представя в Националния съвет по наркотични вещества към Министерство на здравеопазването и Националния център по общественото здраве и анализи Годишен доклад относно ситуацията, свързана с наркотиците в областта.

Информация за реализираните превантивни дейности през предходната година и актуални данни за цените на наркотиците на улично ниво се подават от ОБСНВ и ПИЦ към Министерство на здравеопазването - Национален съвет по наркотични вещества, Национален център по общественото здраве и анализи и Национален фокусен център за наркотици и наркомании, които се използват при подготовката на Европейския доклад.

По данни на **ОД на МВР** през 2024 година на територията на община Монтана са установени 59 престъпления, свързани с държането на високорискови наркотични вещества. За този период са регистрирани 3 престъпления за разпространение на високорискови наркотични вещества. През 2024г. структурите на ОД на МВР-Монтана са иззели следните наркотични вещества на територията на община Монтана (УРИ:301000-1708/03.02.2025г.):

- Марихуана суха маса – 3,615 кг.;

- Канабис зелена маса – 52 бр. растения с тегло 103 кг.;

- Амфетамин – 2,00584 кг.;

- Кокаин – 0,0064 кг.;

- Чай за пушене - 0,0451 кг.;

- Кетамин – 0,0077 кг.;

- Ампули (Vare) съдържащи ННС (хексахидроканабинол) – 1 бр.

От посочените данни се вижда, че най-разпространено и употребявано наркотично вещество, както и в предходните години остава марихуаната. През отчетния период се наблюдава значително увеличение на заловените количества амфетамин.

На проведената през месец юни 2017г. Национална конференция по проблемите на употребата и злоупотребата с наркотични вещества, бе взето решение ОД на МВР в страната да информират Общинските съвети по наркотични вещества за установените водачи на МПС, управляващи под въздействие на наркотични вещества или техни аналози. На територията на община Монтана през 2024г. са установени 34 лица, управлявали МПС след употреба на наркотични вещества или техни аналози (за сравнение през 2023г. техният брой е 26). При извършените тестове с технически средства е установена употребата на (*Рег. №996000-258/21.01.2025г.*):

- Амфетамин – 19 водачи;
- Метамфетамин – 2 водачи;
- Канабис – 11 водачи;
- Кокаин – 3 водачи;
- Бензодиазепини – 3 водачи;
- Метадон – 1 водач.

В посочените данни петима от водачите са управлявали МПС под въздействието на две вещества.

Сравнителния анализ на иззетите количества наркотични вещества, и на установените нарушения, свързани с наркотици на територията на Община Монтана спрямо предходната 2023 година показва:

- увеличаване на употребата на марихуана и амфетамини;
- увеличаване на нарушенията, свързани с наркотици.

Наркотични вещества	2023 г.	2024 г.
Марихуана суха маса	2,5617 кг.	3,615 кг.
Канабис зелена маса	9,300 кг.	103 кг.
Амфетамини	0,331 кг.	2,00584 кг.
Кокаин	0,0255 кг.	0,0064 кг.
Кетамин	-	0,0077 кг.
Чай за пушене	0,0451 кг.	0,076 кг.
Ампули Варе съдържащи ННС	19 бр.	1 бр.
Метамфетамин	0,0005 кг.	-
Екстази	0,0108 кг.	-
Хероин	0,0069 кг.	-
Прекурсори	0,0669 кг.	-

Нарушения свързани с наркотици	Общи арести	
	2023 г.	2024 г.
Производство	1	3
Притежание	46	59
Употреба	26	31
Разпространение	1	3
Всички нарушения	74	96

За района на **Окръжна прокуратура, гр. Монтана** през 2024 година ситуацията относно престъпленията, свързани с производство, придобиване и разпространение на наркотични вещества или техни аналози е следната (Адм.353/2016г./29.01.2025г.):

Развитие на обвинението		Общо случаи, свързани с наркотици
Случаи на сезиране на прокуратурата		110 по чл. 354а, ал.3 от НК по чл. 354а, ал.5 от НК по чл. 354а, ал.1 от НК
Започнати процедури от прокуратурата		107 по чл. 354а, ал.3 от НК; по чл. 354а, ал.5 от НК; по чл. 354а, ал.1 от НК
Процедури, завършили със санкции от страна на прокуратурата		41 акта срещу 45 лица
Отпаднали обвинения поради:	Липса на доказателства	0
	Процедурни причини	0
	Други причини (малозначителност или липса на престъпление)	4 поради малозначителност
Брой влезли в сила осъдителни присъди и брой осъдени лица		41 присъди 41 лица
Обвинения, стигнали до съда		45

През 2024 година съдебните дела на **Окръжен и Районен съд-Монтана**, на **Районен съд-Лом** и **Районен съд-Берковица** за постановени присъди,

съдени и осъдени лица за престъпления, свързани с трафик на наркотични вещества, както и за престъпления по чл.354 и чл. 354а от НК са както следва (Изх.№С-12/164/23.01.2025г.):

Показатели	ОС-Монтана друго по чл. 354/354а НК	РС-Монтана друго по чл. 354/354а НК	РС-ЛОМ друго по чл. 354/354а НК	РС-Берковица друго по чл. 354/354а НК	Всичко
Брой съдени лица	4	24	8	7	43
Брой осъдени лица	4	20	6	3	33
Брой водени дела	4	23	8	5	40
Брой приключили дела	4	20	6	4	34
Брой приключили дела с присъда, в т. ч. и споразумения	3	18	6	3	30
Брой ефективни присъди (затвор)	2	5	3	1	11
Брой условни присъди	2	9	1	0	12
Брой присъди за общественополезен труд	0	0	0	0	0
Брой пробации	0	0	0	0	0
Брой приключили дела без присъда	0	2	0	1	3
Брой наложени наказания „Глоби“	0	6	2	2	10

През 2024 година в МБАЛ-Монтана са регистрирани 16 пациенти (9 мъже и 7 жени) в състояние, свързано с употреба на наркотични вещества (Изх.№105/16.01.2025г.):

Показатели	мъже	жени	Общо
Хероин			
Други опиоиди	4	3	7
Амфетамини и екстази	2		2
Барбитурати и бензодиазепини	2		2
Канабис			

Друго	1	4	5
-------	---	---	---

Състав на Общински съвет по наркотични вещества – Монтана

Председател на ОбСНВ – Мария Шуманска

Секретар на ОбСНВ – Ваня Александрова

Членове:

1. Представител на Регионална здравна инспекция;
2. Представител на Психодиспансер към МБАЛ „Д-р Стамен Илиев“;
3. Представител на Областна дирекция на МВР;
4. Представител на Регионална митническа дирекция;
5. Представител на Регионално управление на образованието;
6. Представител на Районна прокуратура;
7. Представител на Окръжна следствена служба;
8. Представител на Окръжен съд;
9. Представител на Районно управление на МВР;
10. Представител на Отдел закрила на детето към Дирекция за социално подпомагане;
11. Секретар на Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН).

Основните задачи на ОбСНВ-Монтана през годината са:

- изготвяне и депозиране пред Министерство на здравеопазването (МЗ), Национален съвет по наркотични вещества (НСНВ) и Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА) на отчети (тримесечни и годишен) за дейността на ОбСНВ и ПИЦ;
- изготвяне на отчетни и статистически документи за нуждите на Национален фокусен център (НФЦ), гр. София;
- участие в работни срещи и съвместна работа с колеги от свързани професии и институции (общинска администрация, училища, РУО, ОД на МВР, ДПС и др.);
- логистично, материално и методическо осигуряване на специалистите в ПИЦ за ефективното изпълнение на дейностите от годишния план.

Основните задачи на Превантивно-информационен център-Монтана са:

- провеждане на обучителни семинари за педагогически съветници, психолози, училищни медицински специалисти, родители, ученици и други целеви групи;
- превантивно консултиране при съмнения за проблемно поведение на деца, младежи или възрастни;
- насочване към здравна или друг вид социална грижа и подкрепа.

Изпълнени дейности по общински програми за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества.

❖ Изготвяне на плана за действие по основните направления за превенция и контрол върху наркотичните вещества за 2024 година.

❖ Международният ден за безопасен интернет беше отбелязан с беседи с петокласници от III ОУ „Д-р Петър Берон“ и VI СУ „Отец Паисий“ - бяха разяснени основните правила които трябва да се спазват, когато се ползва интернет пространството, учениците получиха и специално подготвени тематични книгоразделители. Мотото на кампанията „Заедно за по-добър интернет“ е призив за действие на всички заинтересовани страни да се обединят около идеята за по-добра дигитална грамотност и необходимост от създаване на подходи за намаляване на рисковете за подрастващите при употребата на компютърните технологии.

❖ Разработване, отпечатване и разпространение на рекламни материали с послание „Независим от зависимости“ с цел популяризиране дейността на ОБСНВ и ПИЦ – предназначени за различни възрастови групи.

❖ Обща превенция в училищна среда за предоставяне на информация за видовете наркотични вещества, тяхното въздействие и последиците от употребата им, формиране на нагласи за здравословен начин на живот сред подрастващите; търсене на здравословни алтернативи на рисковото поведение. По покана на класни ръководители и психолози от училищата специалистите от Превантивно-информационния център провеждат информационно-дискусионни срещи с ученици от различни възрастови групи по предварително съгласувани теми, свързани с употребата на психоактивни вещества – марихуана, „дизайнерски дроги“, негативното въздействие на енергийните напитки, консумирани масово от деца и юноши, вредата от употребата на райски газ и вейп, безопасното сърфиране в интернет, както и изграждане на умения за взимане на решения и справяне с рискови ситуации.

❖ За да се предотврати възникването или усложнението на здравно-социални последици, свързани с употребата на наркотици сред лица от уязвими групи бяха проведени превантивни срещи с деца и младежи на възраст от 7 до 18 години, настанени в ЦНСТ, преходни и защитени жилища в гр. Монтана, гр. Лом, гр. Берковица и с. Гаврил Геново чрез:

- интерактивни методи – работи се за разпознаване на емоции и чувства, подобряване на общуването, отстояване на позиция, формиране на нагласи за здравословен начин на живот;

- представяне на видеоматериали с последващи дискусии – анализ на рискови ситуации близки до ежедневието, които са провокирани от филми с превантивна насоченост.

❖ През 2019 година на национално ниво стартира изпълнението на две Програми за превенция на употребата на психоактивни вещества в училищна среда, чиито основни цели са предотвратяване употребата на психоактивни вещества, постигане на промяна на нагласите по отношение на собственото

здраве и утвърждаване на здравословен начин на живот, засилване на защитните и намаляване на рисковите фактори, свързани с употребата на психоактивни вещества, подкрепа на подрастващите в процеса на вземане на решения и отстояване на натиска на групата.

❖ И двете програми използват интерактивни методи и подходи, и са насочени към развиване на социални и личностни умения и формиране на нагласи за живот свободен от зависимости. В двете превантивни програми освен обучения на ученици са предвидени и информационни срещи с родители и учители.

Програмите са изготвени в изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците (2020-2024) и Плана за действие към нея, и са одобрени от Министерство на здравеопазването и Министерство на образованието и науката.

• **Национална програма „Кодово име „Живот“ за ученици 5-7 клас**

Програмата включва обучителен цикъл, който се реализира в продължение на 3 години (в 5, 6, и 7 клас) с общ брой занятия с децата – 15, срещи с родители и креативни дейности.

Монтана беше единият от градовете, който стартира пилотното изпълнение на тази програма в три училища - II СУ „Н. Й. Вапцаров“, VII СУ „Йордан Радичков“ и ПМПГ „Св. Климент Охридски“. В края на учебната 2022-2023 година приключи тригодишния цикъл от обучения на учениците от 5-7 клас. В началото на учебната 2023-2024 година започна прилагането на програмата в нови три училища в гр. Монтана – I ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, V ОУ „Христо Ботев“ и VI СУ „Отец Паисий“ със занятията с ученици в 5 клас, а новата учебна година (2024-2025) започна със занятията с шестокласниците.

• **Национална програма „От връстници за връстници“ за ученици 8-11 клас**

Програмата включва обучителен цикъл, който ще се реализира в продължение на 4 години (в 8, 9, 10 и 11 клас). Освен към учениците дейностите по програмата са насочени и към техните родители и педагози. Има за цел предотвратяване на употребата на психоактивни вещества,

Изпълнението на програмата започна през учебната 2023-2024 година в три училища в гр. Монтана - II СУ „Н. Й. Вапцаров“, VII СУ „Йордан Радичков“ и ПМПГ „Св. Климент Охридски“ със занятията с ученици от 8 клас. Ще продължи работата с деветокласниците през настоящата учебна година (2024-2025).

❖ Подготовка и реализиране на събитие по повод Световния ден за борба с наркоманиите и наркотрафика през месец юни – плейбек театър „Разкажи ми“ – импровизиран театър, работещ с емоциите на публиката и даващ възможност човек да прекрачи границите на собствените си убеждения, възгледи и чувства и да разбере чуждите емоции и поведение, което е изключително полезно в нашето време на отчуждение и агресия. Целева група на събитието бяха осмокласници от училищата в гр. Монтана.

❖ За шеста поредна година през месец юли беше проведено лятното училище по риболов „Синьо лято“ с ученици от 1-8 клас. Програмата за всяка възрастова група включваше полезни съвети за здравословен начин на живот и превенция на зависимостите, основни умения по оцеляване сред природата, състезания по риболов на язовир „Долна вода“, различни викторини и интерактивни игри.

❖ С цел превенция на най-разпространените опасности в онлайн пространството по покана от ОбСНВ експерти от Дирекция „Киберпрестъпност“ при ГДБОП проведеха обучителни срещи с:

- шестокласници от училищата в гр. Монтана – беше представена информация за кибертормозът, фишинг измамите, излагането на неподходящо съдържание, срещите с онлайн хищници с цел осигуряване на защита за децата и изграждане на умения за безопасно ползване на интернет;

- разузнавачи от криминална и икономическа полиция от ОДМВР-Монтана по конкретни теми:

- Електронен подпис – злоупотреби;
- Разпознаване на изкуствен интелект или обработени файлове;
- Работа с приложения – възстановяване на информация;
- Фишинг измами и към кого да се обърнем;
- Възможности за извличане на информация от мобилни телефони;
- Кражба на профил във фейсбук, разбиване на интернет поща.

❖ Информационни срещи с ученици от няколко училища в гр. Монтана бяха проведени по повод Световния ден на психичното здраве. Младите хора са особено уязвима група по отношение на психичното здраве заради бурните физически и емоционални промени, през които преминават в периода на тийнейджърството. Психичното състояние на подрастващите е причина за редица рискови поведения – самонараняване, употреба на цигари и алкохол, злоупотреба с наркотици, рисково сексуално поведение и насилие. За това е необходимо да насърчаваме създаването на среда, в която се възпитават ценности на здравословно общуване, зряло решаване на конфликти и толерантност към различията.

❖ През 2024 година продължи работата по двете национални програми на МВР, в които специалистите от ПИЦ участват с тематични модули по превенция на психоактивни вещества:

- „Работа на полицията в училищата“ - за реализиране на съвместни посещения в училищата с инспектори от Детска педагогическа стая;

- „Предпазване на младите хора от престъпления“ – насочена към ученици от 12 клас. Проведени са занятия с дванадесетокласници от средните училища и профилирани гимназии в гр. Монтана.

❖ В изпълнение на подзадача 1.2.5 Обучение на професионалисти (представители на МКБППМН, ДПС, ОСИН, Полиция) за работа с рискови групи от Плана за действие към Националната стратегия за борба с наркотиците (2020-2024), беше проведено двудневно обучение на секретари на МКБППМН и обществени възпитатели от област Монтана на тема „Значимост на проблемите,

свързани с употреба на психоактивни вещества. Интервенции за работа с юноши и механизми на действие“ с гост-лектор доц. д-р Росица Рачева.

❖ Наред с превантивната и информационната дейност, ОБСНВ и ПИЦ предлагат и консултации по проблеми, свързани с наркотиците и зависимостите:

- консултиране на видовете психоактивни вещества – въздействие, признаци за употреба и последици от употребата;

- консултиране на лица, родители и близки на хора с проблемна употреба на наркотици или други зависими поведения;

- информиране относно възможностите за психосоциална рехабилитация на зависимости в страната;

- насочване към доставчици на социални услуги за деца и семейства за дългосрочно консултиране.

❖ Осигуряване на адекватна информация относно ситуацията с употребата на наркотични вещества на територията на област Монтана от ОДМВР, Окръжен съд и прокуратура, МБАЛ, РЗИ, Дирекция „Бюро по труда“, Отдел „Статистически изследвания“ и Община Монтана, необходима за изготвяне на Годишния градски доклад. Част от важните информации са свързани с превенция на употребата на психоактивни вещества, епидемиология, демографски и социално-икономически профил на град Монтана. Събраната и обобщена информация се докладва на Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (EMCDDA) като компетентна европейска агенция, която ежегодно изготвя Европейски доклад за наркотиците.

❖ Участие на специалисти от ОБСНВ и ПИЦ в обучения, семинари, конференции и работни срещи, свързани с повишаване на квалификацията, както и за обмяна на опит и споделяне на добри практики:

- XVIII Национална конференция по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества бе проведена в периода 12-14.06.2024г. в гр. Габрово. Организатори на конференцията бяха Секретариатът на Националния съвет по наркотични вещества (НСНВ), Националният център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА) и Общински съвет по наркотични вещества-Габрово. По време на срещата бяха представени:

- знания и опит в областта на превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества;

- добри практики в превантивните дейности на национално и международно ниво;

- програми и проекти, отговарящи на европейските стандарти;

- беше проведен и обучителен семинар за новоназначени специалисти в ПИЦ.

- Работна среща с представители на ОБСНВ и ПИЦ от всички областни градове в гр. Враца, организирана от Секретариата на Националния съвет по наркотични вещества и Общински съвет по наркотични вещества-Враца. Целта на срещата беше да се представи Проект на Националната стратегия за борба с наркотиците (2025-2029), Плана за дейности за изпълнение на Стратегията и

Финансов план за изпълнението на плана за дейности; да се обсъдят организационни въпроси, касаещи дейността на Превантивно-информационните центрове, както и наболели проблеми свързани с превенцията.

Изразходени средства за реализиране на дейности и кампании

Дейности и кампании	Сума
Обучения на ученици и разузнавачи от криминална и икономическа полиция от експерти от дирекция „Киберпрестъпност“ при ГДБОП	1 229,15 лв.
Световен ден за борба с наркоманиите и наркотрафика – плейбек театър „Разкажи ми“	2 302,08 лв.
Кампания „Синьо лято“	891,40 лв.
Печатни материали	2 154,00 лв.
Обучение на секретари на МКБППМН и обществени възпитатели от област Монтана	5 594,10 лв.
Общо изразходени средства:	12 170,73 лв.

Оказана методическа помощ за развитие на превенцията, в общините, в които няма създадени комисии по наркотични вещества на територията на областта.

ОбСНВ и ПИЦ Монтана оказват съдействие по проблеми, свързани с превенция на употребата на наркотични вещества на училищата и на институции от всички общини в област Монтана чрез обучения на педагогически и медицински специалисти, психолози, социални работници, обществени възпитатели, здравни и образователни медиатори и други целеви групи, включване в семинари, тренинги, конкурси, кампании и различни инициативи по превенция на зависимостите, осигуряване на информационни материали (видеолектории, плакати, листовки и брошури, съдържащи информация за вредите от употребата на ПАВ).

Числеността на екипа на превантивно-информационния център не позволява провеждането на системна превантивна дейност във всички училища на територията на област Монтана, затова целта бе създаването на мултидисциплинарни екипи на местно ниво, които с методическата подкрепа на ОбСНВ и ПИЦ-Монтана да реализират превантивни дейности в училищна и извънучилищна среда. Въпреки че бяха обучени психолози, педагогически съветници и педагози от всички училища от единадесетте общини в област Монтана за прилагане на двете национални програми за превенция употребата

на наркотични вещества, нито едно училище не прояви желание да работи по тези програми.

Заети и незаети щатни бройки по делегирани бюджети.

Финансирането на ОБСНВ и ПИЦ - Монтана е регламентирано с чл.15, ал.4 от ЗКНВП и се извършва със средства от държавния бюджет чрез общинските бюджети като делегирани от държавата дейности.

В бюджета на Община Монтана за 2024 г. са разчетени средства за ОБСНВ и ПИЦ за 6 щатни бройки: 1 щатна бройка за председател на ОБСНВ, 1 щатна бройка за секретар на ОБСНВ и 4 щатни бройки за ПИЦ. Към 31.12.2024г. заетите щатни бройки в ОБСНВ и ПИЦ, гр. Монтана са за председател и секретар на ОБСНВ и 2 бройки за ПИЦ.

Служители	Длъжност	Образование Квалификация
Мария Шуманска	Председател на ОБСНВ	Висше - магистър Педагогика на девиантното поведение
Ваня Александрова	Секретар на ОБСНВ	Висше - магистър Икономика Социални дейности
Диана Любенова	Психолог в ПИЦ	Висше - бакалавър Психология
Ива Димитрова	Социален педагог в ПИЦ	Висше-магистър Превенция на престъпността и пробационни практики

Мария Шуманска
Председател на ОБСНВ

Изготвил:
Ваня Александрова
Секретар на ОБСНВ